

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ**

КАФЕДРА ПРАКТИКИ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

СИЛАБУС

вибіркового освітнього компонента

Інклюзивне навчання в середній школі

підготовки бакалавра

Луцьк 2025

Силабус вибіркового освітнього компонента «Інклюзивне навчання в середній школі»
підготовки бакалаврів

Розробник:

Семенюк Антоніна Афанасіївна, доцент кафедри практики англійської мови.
кандидат філологічних наук, доцент.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

Гордієнко Ю. А.

Силабус освітнього компонента перезатверджено на засіданні кафедри практики англійської мови, протокол № 1 від 29.08.2025 р.

Завідувач кафедри:

Коляда Е. К.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика освітнього компонента	
Денна форма навчання	01 Освіта / Педагогіка 014 Середня освіта (Англійська мова та зарубіжна література) Середня освіта. Англійська та друга іноземна мови. Зарубіжна література. Бакалавр	Вибірковий	
Кількість годин/кредитів: 150 год./5 кредитів			
ІНДЗ: немає			Рік навчання: 3
			Семестр: 2
			Лекції – 10 год
			Практичні (семінари): 20 год.
			Самостійна робота: 110 год.
			Консультації: 10 год.
		Форма контролю: залік	
Мова навчання		<i>англійська</i>	

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика освітнього компонента	
Заочна форма навчання	01 Освіта / Педагогіка 014 Середня освіта (Англійська мова та зарубіжна література) Середня освіта. Англійська та друга іноземна мови. Зарубіжна література. Бакалавр	Вибірковий	
Кількість годин/кредитів: 150 год./5 кредитів			
ІНДЗ: немає			Рік навчання 3
			Семестр 3
			Лекції 4 год.
			Практичні (семінари) 6 год.
			Лабораторні ____ год.
			Самостійна робота 122 год.
		Консультації 18 год.	
		Форма контролю: залік	
Мова навчання		<i>англійська</i>	

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові	Семенюк Антоніна Афанасіївна
Науковий ступінь	кандидат філологічних наук
Вчене звання	доцент кафедри практики англійської мови
Посада	доцент

Контактна інформація	м.т. (099) 183 1110; (067) 332 4161
	semenyuk@vnu.edu.ua
Дні занять	http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi
	Очні консультації: в день проведення лекцій / семінарських занять (за попередньою домовленістю). Усі запитання можна надсилати на електронні скриньки, зазначені в силабусі.

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу. Силабус вибіркового освітнього компонента «Інклюзивне навчання в середній школі» складено з урахуванням можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти бакалаврського рівня. В умовах сучасної нової української школи одним із основних пріоритетів розвитку сучасної освіти у цьому зв'язку є забезпечення рівних прав на освіту для всіх дітей, у тому числі з особливими освітніми потребами, з інвалідністю та інших соціально вразливих груп. Проте наша українська школа лише робить перші кроки до становлення нової тенденції освіти, що зумовлює брак досвіду у цій сфері. Даний курс присвячений ознайомленню майбутніх фахівців із науково-теоретичними засадами упровадження інклюзивної освіти, сучасними стратегіями освітньої інклюзивної практики, що й зумовлює його актуальність. Курс розраховано на узагальнення загальних понять інклюзії, усвідомлення категорій, визначень, принципів інклюзивної освіти, вивчення генезису науково-теоретичних підходів до проблеми включення осіб з особливими освітніми потребами в загальноосвітній простір.

Мета і завдання освітнього компонента. Мета полягає в засвоєнні теоретико-методологічних, нормативно-правових та організаційно-методичних засад інклюзивної освіти та формування у студентів достатньої методичної компетенції вчителя іноземної мови.

Основними завданнями є :

1. сформулювати усвідомлене розуміння основних положень інклюзивної освіти;
2. виробити навички командної роботи при навчанні та вихованні дітей з особливими потребами;
3. виробити усвідомлення необхідності зростання педагогічної майстерності;
4. показати головні компоненти теорії сучасного навчання іноземних мов у середніх навчальних закладах;
5. забезпечити формування у студентів умінь реалізовувати комунікативно-навчальну, виховну, розвиваючу, освітню, гностичну, конструктивно-плануючу, організаторську функції;
6. під час лекцій та семінарських занять забезпечити оволодіння студентами декларативними та процедурними знаннями з теорії та практики методики навчання іноземних мов;
7. ознайомити студентів з методами дослідження в методиці навчання іноземних мов та практикою їх застосування під час практичної роботи в школі (протягом педагогічної практики в середніх навчальних закладах);

У результаті вивчення цього освітнього компонента здобувачі освіти набувають знань з теоретико-методологічних та нормативно-правових засад інклюзивної освіти; методологічні основи навчання іноземних мов, які зумовлюють зміст, цілі, методи, принципи, підходи до навчання мови; основні методичні закономірності навчання предмету; сучасні тенденції у навчанні, способи здобуття знань з різноманітних джерел та критичного їх оцінювання, методи дослідження в методиці навчання іноземних мов; виробничі функції учителя іноземної мови.

У результаті вивчення цього освітнього компонента здобувачі освіти опанують **вміння:** усвідомлення ефективних стратегій взаємодії з різнопрофільними фахівцями та батьками дітей з особливими потребами; розуміння необхідності адаптації/модифікації

курикулуму й методики викладання; кореляцію індивідуальні навчальні плани та програми для дітей з особливими освітніми потребами на основі визначення їхніх потреб; удосконалення підходів диференційованого викладання та оцінювання навчальних досягнень та розвитку дітей з особливими освітніми потребами; ефективного використання он-лайн платформ, хмарних сервісів, і конструкторів завдань / тестів; стратегії діджиталізації навчання; реалізувати такі функції вчителя іноземної мови: комунікативно-навчальну (сформувані в учнів іншомовну мовну, мовленнєву, соціокультурну та навчальну компетенцію); гностичну (аналізувати і прогнозувати навчальну діяльність учнів, власну професійну діяльність), конструктивно-плануючу (планувати і творчо конструювати навчальний процес), організаторську (проводити уроки і позакласні заходи); освітню (забезпечити освіту учнів засобами іноземної мови), виховну (виховувати учнів через систему особистого ставлення до іншомовної культури і процес оволодіння цією культурою); розвиваючу (розвивати інтелектуальну й емоційну сфери особистості учнів, їх пізнавальні й розумові здібності).

Структура освітнього компонента.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Усього	у тому числі				Форма контролю / Бали
		Лек.	Практ. (Семін.)	Конс.	Сам. роб.	
1	2	3	4	5	7	8
Змістовий модуль 1. Загальні питання теорії науки						
Тема 1. Concepts of Inclusion. Meaning of Inclusion.	10	1	2	1	10	ДС + ДБ + РК / 5
Тема 2. . Historical background of inclusive education. Fundamental principles of inclusive education.	20	1	4	1	10	ДС + ДБ + РК / 5
Тема 3. International policies and legal framework of inclusive education. Educational laws of Ukraine and legal provisions for educating children with special needs.	20	2	4	1	10	ДС + ДБ + РК / 5
Тема 4. Classification of psychophysical developmental disorders in children. Features of implementing inclusive education in Ukraine.	20	2	2	1	10	ДС + ДБ + РК / 5
Тема 5. Inclusive schools as effective schools. Preconditions for successfully building an inclusive environment. Teachers as agents of change.	20	1	2		20	ДС + ДБ + РК / 5
Тема 6. The role of the family in integrating a child with special needs into a general education environment.	20	1	2		10	ДС + ДБ + РК / 5

Тема 7. Corrective and developmental work and its significance in the education of children with psychophysical developmental disorders. Multidisciplinary educational teams and their activities in inclusive educational institutions.	20	1	2	2	20	ДС + ДБ + РК / 5
Тема 8. Curriculum (educational and methodological support for inclusive education): definition and components. General, special, and corrective developmental programs: their adaptation and modification. Assessment of academic achievements and development of students with special educational needs.	20	1	2	2	20	ДС + ДБ + РК / 5
Разом за змістовим модулем	150	10	20	10	110	40
Види підсумкових робіт						Бал
Підсумкова контрольна робота						Т / 60
Усього годин	150	10	20	10	110	100

Таблиця 2 (заочна)

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						Форма контролю / Бали
	Усього	у тому числі					
		Лек.	Практ. (Семін.)	Конс.	Сам. роб.		
1	2	3	4	5	7	8	
Змістовий модуль 1. Загальні питання теорії науки							
Тема 1. Concepts of Inclusion. Meaning of Inclusion.	10		1	2	10	ДС + ДБ + РК / 5	
Тема 2.. Historical background of inclusive education. Fundamental principles of inclusive education.	20	1	1	2	10	ДС + ДБ + РК / 5	
Тема 3. International policies and legal framework of inclusive education. Educational laws of Ukraine and legal provisions for educating children with special needs.	20			2	20	ДС + ДБ + РК / 5	
Тема 4. Classification of psychophysical developmental disorders in children. Features of	20	1	1	2	20	ДС + ДБ + РК / 5	

implementing inclusive education in Ukraine.						
Тема 5. Inclusive schools as effective schools. Preconditions for successfully building an inclusive environment.	20	1		2	20	ДС + ДБ + РК / 5
Тема 6. The role of the family in integrating a child with special needs into a general education environment.	20		1	4	10	ДС + ДБ + РК / 5
Тема 7. Corrective and developmental work and its significance in the education of children with psychophysical developmental disorders. Multidisciplinary educational teams and their activities in inclusive educational institutions.	20		1	2	20	ДС + ДБ + РК / 5
Тема 8. Curriculum (educational and methodological support for inclusive education): definition and components. General, special, and corrective developmental programs: their adaptation and modification. Assessment of academic achievements and development of students with special educational needs.	20	1	1	2	12	ДС + ДБ + РК / 5
Разом за змістовим модулем	150	4	6	18	122	40
Види підсумкових робіт						Бал
Підсумкова контрольна робота						Т / 60
Усього годин	150	4	6	18	122	100

Примітки: 1. Teams, Zoom – може застосовуватися одна з платформ або їхній симбіоз для здобувачів освіти з індивідуальним планом навчання та/або під час реалізації освітнього процесу в Університеті у дистанційному режимі, відповідно до Положення про електронний курс освітнього компоненту у Волинському національному університеті імені Лесі Українки, Положення про дистанційне навчання у Волинському національному університеті імені Лесі Українки, наказів ректора

2. Методи та форми контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, РК – розв'язування кейсів, КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Т – тести.

IV. Політика оцінювання

Оцінювання знань здобувача вищої освіти регулюється [Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки](#) (<http://surl.li/ddfha>). З інформацією про поточне та підсумкове оцінювання у ВНУ імені Лесі Українки можна ознайомитися на сайті Університету (https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/08/2022_Polozh_pro_otzin).

Політика викладача щодо здобувача вищої освіти.

Основними видами навчальних занять при вивченні дисципліни є: лекції; семінарські заняття, самостійна робота, консультації. Кожен з видів навчальних занять відповідно має певну організаційну форму, особливості підготовки і проведення, організації самостійної навчально-пізнавальної діяльності студентів. **Поточне оцінювання**, яке має на меті перевірку рівня знань здобувача вищої освіти, здійснюється викладачем протягом семестру на лекційних і семінарських заняттях у межах змістового модуля. Поточне оцінювання включає в себе поточну роботу здобувача вищої освіти під час лекційних і семінарських занять: у кожному змістовому модулі – максимум 5 балів за усне опитування у зазначених формах та письмову підготовку до неї. Результат самостійної роботи здобувачів освіти оцінюється на практичних заняттях. Максимальна оцінка здобувача вищої освіти за поточне оцінювання становить 40 балів. За написання тематичної контрольної роботи учасник освітнього процесу може отримати максимум – 60 балів. Відповідно до політики накопичування балів здобувач вищої освіти може отримати максимум 100 балів. За рішенням кафедри здобувачам вищої освіти, які брали участь у роботі конференцій, підготовці наукових публікацій, в олімпіадах, конкурсах наукових робіт й досягли значних результатів, можуть бути присуджені додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю. Систему бонусних балів погоджує науково-методична комісія факультету.

Політика щодо академічної доброчесності (https://ra.vnu.edu.ua/akademichna_dobrochesnist/kodeks_akademichnoi_dobrochesnosti/).

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної освітньої (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації».

Виявлення ознак академічної не доброчесності в письмовій роботі здобувача освіти є підставою для її не зарахування, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Списування під час контрольних та самостійних робіт, іспиту заборонені (зокрема, з використанням мобільних девайсів). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Кодексу академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, навчання за програмою подвійного диплома, з використанням елементів дуальної форми здобуття освіти, міжнародне стажування) навчання може відбуватись за індивідуальним графіком, в онлайн режимі (за погодженням із деканом факультету).

Політика щодо дедайннів та перескладання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (- 2 бали). Перескладання відбувається із дозволу кафедри за наявності поважних причин.

Усі можливі конфліктні ситуації буде вирішено відповідно до Положення про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2021-02/Polozhennia_poriadok_vyrishennj).

V. Підсумковий контроль

Із вибірових освітніх компонентів форма контролю – залік. Оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється під час поточного контролю за результатами виконання тих видів робіт, які передбачені силабусом.

Підсумковий контроль здійснюється провідним викладачем і може проводитись лише один раз згідно із розкладом проведення практичних занять. Відсутність студента на тесті оцінюється у “0” балів. Повторне складання підсумкового модульного контролю для студента можливе за умови його відсутності з поважної причини відповідно до графіка, затвердженого кафедрою. Рівень знань студента за поточний і модульний контроль оцінюється в балах, фіксується у журналі після вивчення змістового модуля. Підсумкова оцінка за національною шкалою заноситься в залікову відомість.

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів, де формою контролю є залік

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
0–59	Незараховано (необхідне перескладання)

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основний перелік:

1. **Базиленко А., Таланчук І., Давиденко Г. Соціалізація молоді з особливими освітніми потребами: кращі практики: метод. посіб. К.: Талком, 2020. 128 с.**
2. Байда Л. Ю. , Грибальський Я. В. Гендерний аудит доступності : методичні рекомендації / Нац. Асамблея людей з інвалідністю України. Київ, 2018. 72 с.
3. Волгіна О. М., Іванова О. Л. Соціальний супровід людей з інвалідністю на робочому місці : посібник ПРООН в Україні, Спільна Програма «Сприяння інтеграційній політиці та послугам для людей з інвалідністю в Україні». Київ : Ваїте, 2018. 36 с.
4. Коган О. В., Манукян О. А. Практичні аспекти діяльності інклюзивно-ресурсного центру : методичний посібник. Лисичанськ, 2020. 96 с.
5. Компанець Н.М., Коваль-Бардаш Л.В. Включення дітей з особливими потребами у соціальне середовище: особливості формування комунікації та подолання поведінкових розладів : навчально-методичний посібник. К. 135 с.
6. Семенюк А. А. Навчально-методичні матеріали з основ інклюзивної освіти. Луцьк : Вежа-Друк, 2019. 40 с.

Додаткова література
Інформаційні ресурси

1. http://zakon2.rada.gov.ua/laws/snow/995_015.
2. <http://loda.gov.ua/news?id=26583> .
3. <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/678/2015>.
4. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/snow/784-2009-%DO%BF>.
5. <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/501/2015>.
6. <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/snow/2961-15> .
7. <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1767-17>.__